

EHITUS- JA PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE TINGIMUSED 1/2006

Kehtivad alates 01.02.2006

Käesolevad Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse Aktsiaseltsi (edaspidi Seesam) ehitus- ja paigaldustööde kindlustuse tingimused koosnevad varakindlustuse tingimustest (ES), vastutuskindlustuse tingimustest (VA) ja ohutusnõuetest (ON).

ES - VARAKINDLUSTUS

1 KINDLUSTUSE EESMÄRK

Kindlustuse eesmärgiks on hüvitada äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel tekkinud otsene varaline kahju ning eraldi nimetatud kulutused vastavalt käesolevatele tingimustele, üldistele lepingutingimustele ja kindlustuspoliisile.

2 KINDLUSTATUD ESE

Kindlustatud esemeks on punktides 2.1 - 2.5 nimetatud ja poliisil märgitud tööd või vara.

2.1 Ehitus- ja paigaldustööd

2.1.1 Ehitus- ja paigaldustööd (edaspidi ehitustööd) on Seesamile teatatud kindlustussummas ja töö-objekti üldeelarvelises maksumuses sisalduvad ehitustööd ja valmistatav tööobjekt, sh paigaldatavad masinad, seadmed, püsivad ja ajutised konstruktsioonid, sisustus, materjalid ning toorained.

2.1.2 Ilma märketa poliisil ei ole kindlustatud sillad, kaljudesse ehitatud ruumid, tunnelid, paisude konstruktsioonid, veejõujaamad, sadamaseadmed, sadamaehitised või muud veekogu all või nende pinna ala- või ülalpoolel teostatavad tööd, prügilate ehitamine ega petrokeemiatööstuse või naftatöötlemisega seotud tööd, kui sellise tööobjekti üldeelarveline maksumus ületab 150 000 krooni.

2.2 Töövahendid

2.2.1 Töövahendid on ehitustööde ajal ja kohas kindlustusvõtja kasutuses olevad käsitöövahendid ja teisaldatavad tellingud.

2.2.2 Kindlustatud ei ole töömasinad (nt segumasin, kompressor, liikur- või tornkraana, lift, tõstuk), mootorsõidukid, mootori jõul liikuvad masinad või nende järeelvetavad seadmed, pontoonid, õhu- või veesõidukid ning nendel asetsevad konstruktsioonid või seadmed.

2.3 Ajutised ehitised

Ajutised ehitised on ehitustööde ajal ja kohas

kindlustusvõtja kasutuses olevad teisaldatavad kontori-, lao- või muud ehitised.

2.4 Kontoritehnika ja mööbel

Kontoritehnika ja mööbel on ajutises ehitises asuv kindlustusvõtja poolt ehitustööde ajal ja kohas kasutatav kontoritehnika ja mööbel.

2.5 Plaanid ja dokumendid

2.5.1 Plaanid ja dokumendid on kindlustusvõtja poolt ehitustööde ajal ja kohas kasutatavad plaanid, tööjoonised, dokumendid, käsikirjad, failid ja arvutisalvestised.

2.5.2 Plaanide ja dokumentide kahjustumise või hävimise korral hüvitatakse nende taastamise mõistlikud kulud, välja arvatud kindlustusvõtja poolt taastamiseks vajaliku informatsiooni puudulikkuse või mittekättesaadavuse tõttu kantud kahju.

3 KINDLUSTUSSUMMA

3.1 Ehitustööde kindlustussumma on tööobjekti üldeelarveline maksumus.

3.2 Töövahendite, ajutiste ehitiste, kontoritehnika ja mööbli kindlustussumma on kulumise võrra vähendatud soetamisväärtus e päevaväärtus.

3.3 Kindlustusvõtja vastutab Seesamile esitatud ja kindlustussumma aluseks olevate andmete õigsuse eest.

4 KINDLUSTUSJUHTUM

4.1 Kindlustusjuhtum

Kindlustusjuhtum on valmistatava tööobjekti või kindlustatud vara kahjustumine, hävimine või kadumine äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel. Seesam hüvitab kindlustusjuhtumiga tekkinud otsest varalise kahju ja punktis 4.3 nimetatud lisakulutused.

4.2 Piirangud

4.2.1 Töövead

4.2.1.1 Ei hüvitata kahju, mis on põhjustatud:

- 1 materjali puudusest või veast;
- 2 puudulikust või ebakvaliteetsest tööst;
- 3 projektis, plaanis või spetsifikatsioonis

esinevast veast.

4.2.1.2 Punktis 4.2.1.1 toodu tagajärjel valmistatava tööobjekti muule osale või muule kindlustatud varale tekkinud kahju hüvitatakse.

4.2.2 Pikaajaline protsess

4.2.2.1 Ei hüvitata kahju, mis on tingitud kulumisest, roostetamisest, sööbimisest, rikkumisest, mädanemisest, hallitamisest, seenhaigusest, oksüdeerumisest, materjali väsimisest või muust sarnasest pikaajalisest protsessist.

4.2.2.2 Punktis 4.2.2.1 toodud protsessi tagajärjel valmistatava tööobjekti muule osale või muule kindlustatud varale tekkinud kahju hüvitatakse.

4.2.3 Hoolduskulud

Ei hüvitata kahju ja kulutusi, mis on tingitud seadistamis- või hooldustöödest, hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.

4.2.4 Lepinguline vastutus

4.2.4.1 Ei hüvitata kahju, mille tekkimise eest kolmas isik või kindlustatud isik vastutab müügi-, hooldus- või muu lepingu alusel, sh garantii andjana.

4.2.4.2 Kui kindlustatud isik on eseme valmistaja, ei hüvitata kahju, kui valmistaja oleks seaduse või oma majandus- või kutsetegevuses väljakujunenud tava või praktika alusel vastutav.

4.2.5 Süütegu

4.2.5.1 Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud kolmanda isiku poolt toime pandud süütegu, v.a vargus, röövimine või asja tahtlik kahjustamine või hävitamine.

4.2.5.2 Ei hüvitata kahju, kui kindlustatud isikud ei ole täitnud ohutusnõudeid või mõistlikke ettevaatusabinõusid.

4.2.6 Kadumine

4.2.6.1 Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud valmistatava tööobjekti või selle osa või kindlustatud vara kadumine, kui vara kadumine avastati inventuuri käigus.

4.2.6.2 Hüvitatakse kadumine varguse, röövimise või asja tahtliku kahjustamise või hävitamise tagajärjel.

4.2.6.3 Ei hüvitata kahju, kui kindlustatud isikud ei ole täitnud ohutusnõudeid või mõistlikke ettevaatusabinõusid.

4.2.7 Lõhkamistööd

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud lõhkamis- või sellega kaasnevad kaevetööd või lõhkeaine-ladudes toimunud plahvatus.

4.2.8 Üleujutus

4.2.8.1 Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud mistahes üleujutus, sh veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, kevadine kõrgvesi lume sulamisel, paduvihm.

4.2.8.2 Üleujutus on ajutine veepinna tõus ja vee kandumine tavapäraselt kuivale maale, samuti ajutine vee kogunemine või vee poolt kantud esemete või ainete kuhjumine tavapäraselt kuivale maale, kui maapind ning projektikohaselt rajatud kuivendussüsteem ei suuda loodusnähtuse poolt esile kutsutud erakorralist veehulka vastu võtta.

4.2.9 Loodusnähtus

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud loodusnähtus väljas või lahtises ehitises olevale kindlustatud varale, kui see ei ole mõeldud kasutamiseks ja hoidmiseks eeltoodud kohtades.

4.2.10 Raha ja väärtpaberid

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud kontode, arvete, raha, markide, pangatähtede, võlakirjade, dokumentide või väärtpaberite hävimine või kahjustumine.

4.2.11 Kaudne kahju

Ei hüvitata mistahes kaudset kahju, nt leppetrahv, viivis, antud tulemuslikkuse või efektiivsuse garantiil põhinevad nõuded.

4.2.12 Seadmerike

Ei hüvitata töövahendite või nende osade remondi või asendamise kulusid, mis on otseselt põhjustatud töövahendite mehaanilisest või elektrilisest rikkest või häirest, sisemisest plahvatusesest või eksploatatsioonilisest veast.

4.3 Lisakulutused

4.3.1 Koristustööd

Kindlustusjuhtumi toimumisel hüvitatakse kindlustusjuhtumi vahetu ja vältimatu tulemusena kantud tagajärgede likvideerimise (sh prahi äraveo) põhjendatud kulutused. Nimetatud kulutuste hüvitamise ülempiiriks kindlustusjuhtumi kohta on 10% kahjustunud tööobjekti üldeelarvelisest maksumusest, kuid mitte rohkem kui 100 000 krooni, kui poliisile ei ole märgitud teisiti.

4.3.2 Lisa- ja ületunnitööd

4.3.2.1 Kui poliisile on tehtud märke, hüvitatakse kindlustusjuhtumi korral kindlustusjuhtumi vahetu ja vältimatu tulemusena kantud põhjendatud kulutused lisa- ja ületunnitööle, mille eesmärgiks on ära hoida või vähendada viivitust ehituslepingu täitmisel. Kulutused lisa- ja ületunnitööle on tavapärase töötasu ning ületunnitöö, nädalavahetuste või riiklike pühade tõttu makstud töötasu vahe ja samuti

tavatranspordi ning kiirtranspordi (v.a õhuveo) maksumuse vahe. Need kulutused hüvitatakse maksimaalselt lisa- ja ületunnitööde kindlustussumma ulatuses.

4.3.2.2 Lisa- ja ületunnitööde kindlustuskaitse ei hõlma kulutusi, mis on kantud projekti, kasutatud või kasutamiseks kavandatud materjalide või teostuse muutmiseks või parendamiseks.

5 KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

5.1 Tööseisak

Kindlustusvõtja on kohustatud Seesamile viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatama osalisest või täielikust tööseisakust, mille kohta kindlustusvõtja teab või peab teadma, et see kestab üle 30 kalendripäeva.

5.2 Juurdepääs ja ülevaatus

Kindlustusvõtja on kohustatud tagama Seesami esindajale juurdepääsu tööobjektile ja kindlustatud varale ning andma vajalikku informatsiooni. Seesami esindajal on õigus kindlustatud ese üle vaadata ning vajadusel anda juhiseid.

6 KINDLUSTUSKAITSE KEHTIVUS

6.1 Kindlustuskaitse kehtivus

6.1.1 Kindlustuskaitse kehtib poliisil toodud kindlustusperioodil (ehitustöödeaeagne kindlustuskaitse) ning pärast kindlustusperioodi lõppu ka kokkulepitud garantiiperioodil (garantiaegne kindlustuskaitse).

6.1.2 Kui ehitustööde lõppemise päev või ehitusettevõtja poolt ehitise või selle osa ehitise omanikule üleandmise päev on enne kindlustusperioodi lõppu, lõpeb ehitustöödeaeagne kindlustuskaitse samast päevast ning algab garantiaegne kindlustuskaitse.

6.1.3 Kui ehitustööde lõppemise päev või ehitusettevõtja poolt ehitise või selle osa ehitise omanikule üleandmise päev on pärast kindlustusperioodi lõppu, ei ole teostatud ehitustöödel garantiiaegset kindlustuskaitset.

6.2 Garantiaegne kindlustuskaitse

6.2.1 Garantiaegne kindlustuskaitse

6.2.1.1 Hüvitatakse ehitustöödele garantiiperioodil tekkinud kahju, mille on põhjustanud

1 kindlustatud ehitusettevõtja garantiiperioodil teostatud ehitustööde käigus, mida ta teostab eesmärgiga kõrvaldada ehitustööde viga.

6.2.1.2 Ei hüvitata kahju, mis on põhjustatud või mis tuleneb kindlustatud isikute tegevusest või tege- matajätmistest seoses koolitusega, järelevalvega, juhendamise- ga või tavapärase korrashoiuga.

6.2.1.3 Garantiaegne kindlustuskaitse kehtib 24 kuud, kui ei ole teisiti kokku lepitud.

6.2.2 Garantiaegne laiendatud kindlustuskaitse

6.2.2.1 Hüvitatakse ehitustöödele garantiiperioodil tekkinud kahju, mille on põhjustanud:

1 kindlustatud ehitusettevõtja garantiiperioodil teostatud ehitustööde käigus, mida ta teostab eesmärgiga kõrvaldada ehitustööde viga;

2 ehitusperioodi jooksul tehtud ehitustööde viga.

6.2.2.2 Ei hüvitata kahju, mis on põhjustatud või mis tuleneb

1 kindlustatud isikute tegevusest või tege- matajätmistest seoses koolitusega, järele- valvega, juhendamise- ga või tavapärase korrashoiuga;

2 materjali puudustest;

3 projektis, plaanides või spetsifikatsioonides esinevatest vigadest.

6.2.2.3 Garantiaegne laiendatud kindlustuskaitse kehtib 12 kuud, kui ei ole teisiti kokku lepitud.

7 OLEMASOLEV VARA

7.1 Kui poliisile on tehtud märke, laieneb kindlustuskaitse ehitustööde tellija olemasolevale varale tingimusel, et äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel tekkinud otsene varaline kahju on põhjustatud otseselt kindlustatud isiku poolt tööobjektil ehitustööde teostamise tagajärjel.

7.2 Ei hüvitata:

1 enne kindlustusperioodi algust tekkinud kahju;

2 süüteo tagajärjel tekkinud kahju;

3 kahju, mida kindlustatud isik nägi või oleks pidanud ette nägema, arvestades teostata- vate ehitustööde iseloomu või nende teostamise viisi.

7.3 Olemasoleva vara omavastutus on märgi- tud poliisile. Vibratsioonist, toetuse nõrgenemisest või eemaldamisest, vajumisest, varisemisest, pragunemisest või murdumisest tekkinud kahju korral on olemasoleva vara omavastutus 20% kahju suurusel, kuid mitte vähem kui poliisil märgitud omavastutus.

8 KINDLUSTUSMAKSE ARVESTAMINE

8.1 Kindlustusperioodi lõppedes on kindlustus- võtja kohustatud mõistliku aja jooksul teatama Seesamile ehitustööde tegeliku maksumuse, mille põhjal arvestatakse lõplik kindlustusmakse.

8.2 Kui ehitustööde tegeliku maksumuse ja tööobjekti üldeelarvelise maksumuse erinevus ei ole rohkem kui 10% tööobjekti üldeelarvelisest maksu- musest, siis kindlustusmakse ei muutu ning punktis

8.1 nimetatud teatamine ei ole vajalik. Seesam ei maksa tagasi rohkem kui 50% esialgsest kindlustusmaksest.

9 KAHJU HÜVITAMINE

9.1 Taastamisväärtus

9.1.1 Taastamisväärtus on vara esialgsel kujul taastamise maksumus kindlustuskohas. Kui ei ole teisiti kokku lepitud, lähtutakse ehitustööde kindlustussumma määramisel taastamisväärtusest.

9.1.2 Kahju suurus leitakse vara kindlustusjuhtumi eelsest väärtusest allesjäänud vara väärtuse lahutamiselega. Mõlemad väärtused arvutatakse taastamisväärtuse järgi.

9.1.3 Kui kahjustatud vara saab remontida, on kahju suuruseks remondikulutused.

9.2 Päevaväärtus

9.2.1 Päevaväärtus on rahasumma, mis saadakse, kui soetamisväärtusest lahutatakse see väärtuse osa, mille vara on kahju tekkimise päevaks kaotanud ea, kulumise või tarbimisväärtuse vähenemise tõttu.

9.2.2 Kahju suurus leitakse vara kindlustusjuhtumi eelsest väärtusest allesjäänud vara väärtuse lahutamiselega. Mõlemad väärtused arvutatakse päevaväärtuse järgi.

9.2.3 Kui kahjustatud vara saab remontida, on kahju suuruseks remondikulutused, kuid mitte rohkem kui vara päevaväärtuse summa.

9.3 Alakindlustus

Kui kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal, vastutab Seesam kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtusesse kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

9.4 Ülekindlustus

9.4.1 Kui kindlustussumma on suurem kindlustusväärtusest, võib nii Seesam kui kindlustusvõtja ülekindlustuse kõrvaldamiseks vähendada kindlustussummat koos kindlustusmaks vastava vähendamisega. Kindlustussumma ja kindlustusmaks vähendamine toimub kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tehtava tahteavaldusega teisele lepingupoolele.

9.4.2 Ülekindlustuse puhul makstav hüvitis piirub tegeliku kahjuga.

9.5 Esmariskikindlustus

Kui poliisile on tehtud mäрге, et vara on kindlustatud esmariskikindlustusena, hüvitatakse tegelik kahju kindlustussummani alakindlustust arvestamata.

9.6 Mitmekordne kindlustus

9.6.1 Mitmekordse kindlustusega on tegemist siis,

kui kindlustusvõtja kindlustab sama kindlustusrisiki mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse.

9.6.2 Punktis 9.6.1 toodud juhul vastutab iga kindlustusandja kindlustusvõtja ees tema poolt lepingu järgi maksmisele kuuluva kindlustussumma ulatuses, kuid kindlustusvõtja ei või kokku nõuda rohkem, kui on kahju suurus.

9.6.3 Kui kindlustusvõtja on võtnud mitmekordse kindlustuse kavatsusega saada endale õigusvastane varaline eelis, on niisuguse kavatsusega sõlmitud lepingud tühised. Kui Seesam ei teadnud tühisusest lepingu sõlmimise ajal, on tal õigus kindlustusmaksile kuni selle kindlustusperioodi lõpuni, mil ta sai lepingu tühisusest teada või pidi teada saama.

10 OMAVASTUTUS

10.1 Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis.

10.2 Hüvitatakse omavastutust ületav kahju osa. Mitme varakindlustuse omavastutuse samaaegse rakendamise korral lahutatakse hüvitisest vaid suurim omavastutus (v.a olemasoleva vara omavastutus).

10.3 Kui tulekahju on alguse saanud tuletöödest (vt ohutusnõuded), on kindlustusvõtjal kümnekordne omavastutus, kuid mitte rohkem kui 250 000 krooni või eeltoodud summast kõrgem poliisile märgitud omavastutus.

11 MUUD HÜVITISEGA SEONDUVAD REEGLID

11.1 Käibemaks

Käibemaksuseaduse alusel kindlustusvõtjale tagastatav käibemaksu osa ei kuulu hüvitamisele.

11.2 Hüvitise viisid

Seesamil on õigus rahalise hüvitise maksmise asemel vara remontida, asendada või ehitada.

11.3 Kahjustunud ja kadunud vara

11.3.1 Kui Seesam hüvitab uue samaväärse asja soetamise, läheb kahjustunud asja omand üle Seesamile. Kindlustusvõtja peab kahjustunud asja viivitatamatult Seesamile üle andma.

11.3.2 Kui kindlustusvõtja saab pärast hüvitise maksmist kadunud asja kas täielikult või osaliselt tagasi, peab ta viivitatamatult Seesamile üle andma või tagastama vastava osa hüvitisest.

11.4 Kindlustussumma pärast kindlustusjuhtumit

Kindlustussumma väheneb hüvitise summa võrra, kui hüvitis on vähemalt 10% kindlustatud eseme

kindlustussummast.

VA - VASTUTUSKINDLUSTUS

1 KINDLUSTUSE EESMÄRK

Vastutuskindlustuse eesmärk on hüvitada punktis 2 ja punktis 5 nimetatud kahju.

2 KINDLUSTUSJUHTUM

Hüvitatakse ehitustöödega seoses kindlustatud isiku poolt tööobjektile või selle lähiümbruses kolmandale isikule (kahjustatud isik) hooletusest või rasket hooletusest tekitatud isiku- või esemekahju, mis on tekkinud kindlustusperioodi ajal ja mille suhtes kindlustatud isikul on tekkinud tsiviilvastutus.

2.1 Isikukahju

Hüvitatakse:

- 1 ravikulu;
- 2 ajutisest töövõimetusel tulenev kahju;
- 3 püsivast töövõimetusel tulenev kahju;
- 4 kindlustuspension;
- 5 matusekulud.

2.1.1 Ravikulu

2.1.1.1 Ravikulu on raviasutusse toimetamise, tervisekahjustuse ravimise ja ravimite soetamise põhjendatud kulutused.

2.1.1.2 Põhjendatud on kulutused, mis ei ületa õigusaktidega kooskõlas olevat ravikulu teenuse hinda või hinna keskmist taset vastavate teenuste turul.

2.1.1.3 Ravikulu hüvitatakse teenuse osutajale või tegeliku kulu kandjale Seesami poolt aktsepteeritud arve alusel.

2.1.1.4 Seesamil on õigus kolmanda isiku nõusolekul saada dokumentaalseid tõendeid kindlustusjuhtumile eelnenud tervisekahjustuste ja nende ravi kohta.

2.1.1.5 Ravikulu arvestatakse töövõimetusel või surmast tuleneva kahju hulka.

2.1.2 Ajutisest töövõimetusel tulenev kahju

2.1.2.1 Ajutisest töövõimetusel tulenev kahju on kolmanda isiku ajutise töövõimetusel tõttu sotsiaalmaksuga maksustatava tulu vähenemine.

2.1.2.2 Hüvitise suuruse arvutamise aluseks on keskmine netosissetulek kalendripäeva kohta (edaspidi netotulu). Netotulu arvutatakse isiku poolt eelneva perioodi jooksul saadud sotsiaalmaksuga maksustatavast sissetulekust, millest arvatakse maha tulumaks ja mis jagatakse perioodi pikkusega kalendripäevades.

2.1.2.3 Hüvitise suurus kalendripäeva kohta leitakse

kahju tekkimisele eelnenud netotulu ja ajutise töövõimetusel aja netotulu vahena. Hüvitise kogusuuruse leidmiseks korrutatakse nimetatud vahe ajutise töövõimetusel kalendripäevade arvuga ja lahutatakse tulemit muu kohustusliku kindlustuse või seaduse alusel saadud hüvitis või kompensatsioon.

2.1.2.4 Kolmanda isiku netotulu leidmiseks enne kahju tekkimist:

- 1 jagatakse kahjule eelnenud kuue kuu jooksul saadud sissetulek vastava perioodi kalendripäevade arvuga. Kui isik sai kahjule eelnenud ajal sissetulekut kuuest kalendrikuust lühemal perioodil, jagatakse selle perioodi sissetulek perioodi kalendripäevade arvuga;
- 2 ettevõtja puhul jagatakse viimase kahe kalendriaasta tuludeklaratsioonis deklareeritud sotsiaalmaksuga maksustatav tulu vastava perioodi kalendripäevade arvuga. Kui isik oli enne kahju tekkimist olnud ettevõtja vähem kui kaks kalendriaastat, jagatakse ettevõtjana tegutsenud perioodi sissetulek vastava perioodi kalendripäevade arvuga;
- 3 mittetöötava või töötava isiku puhul, kes enne kahju oli töövõimeline ja kes kahju toimumise hetkel ei ole alla 16 aastane ega pensioniealine, jagatakse kahju toimumise hetkel kehtinud kuupalga alammäär 30-ga.

2.1.3 Püsivast töövõimetusel tulenev kahju

2.1.3.1 Püsivast töövõimetusel tulenev kahju on kolmanda isiku sotsiaalmaksuga maksustatava sissetuleku vähenemine seoses kahju tagajärjel tekkinud püsiva tervisekahjustusega, mis peab olema tõendatud õigusaktides sätestatud korras.

2.1.3.2 Hüvitise suurus kalendripäeva kohta leitakse punktis 2.1.2.3 toodud korras.

2.1.3.3 Püsiva töövõime kaotuse hüvitis määratakse kalendrikuu kohta, korrutades hüvitise suuruse kalendripäeva kohta 30-ga ja lahutades tulemit muu kohustusliku kindlustuse või seaduse alusel pidevalt määratud hüvitise või kompensatsiooni summa kuu kohta.

2.1.3.4 Püsiva töövõime kaotuse hüvitis arvutatakse ümber, kui kolmandal isikul:

- 1 on suurenenud tötöötasu;
- 2 on muutunud kindlustusjuhtumist saadav muu kohustusliku kindlustuse või seaduse alusel pidevalt määratud hüvitis või kompensatsioon;
- 3 on tekkinud õigus vanaduspensionile.

2.1.3.5 Püsiva töövõime kaotuse hüvitise maksimine lõpetatakse, kui töövõime taastub või kui kolmas isik sureb.

2.1.3.6 Püsiva töövõime kaotuse korral hüvitatakse Seesamiga kooskõlastatud põhjendatud kulutused

ühekordselt:

- 1 uue eriala õppimiseks, kui omandatud eriala suurendab kannatanu toimetulekut;
- 2 toimetulekuks vajalike abivahendite muretsemiseks;
- 3 eluaseme kohandamiseks liikumispuude korral.

2.1.3.7 Punktis 2.1.3.6 nimetatud hüvitis tasutakse Seesamiga kooskõlastatud teenuse osutajale või tegeliku kulu kandjale Seesami poolt aktsepteeritud arve alusel.

2.1.4 Kindlustuspension

2.1.4.1 Kindlustuspension on kahjustatud isiku (hukkunu) surma tõttu ülalpeetava pereliikme elatise vähenemise hüvitis.

2.1.4.2 Pereliikmeks võivad olla:

- 1 kindlustusjuhtumi toimumise ajal hukknuga ühist majapidamist omanud lesk;
- 2 alaealised lapsed;
- 3 laps, kes on alla 24-aastane gümnaasiumi või kutseõppeasutuse päevases õppevormis või täiskoormusega või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis õppiv õpilane või ülikoolis või rakenduskõrgkoolis täiskoormusega õppiv üliõpilane;
- 4 kindlustusjuhtumi toimumise ajal hukknuu ülalpidamisel olnud töövõimetud täisealised lapsed;
- 5 kindlustusjuhtumi toimumise ajal hukknuu ülalpidamisel olnud töövõimetud vanemad;
- 6 kindlustusjuhtumi toimumise ajal hukknuu ülalpidamisel olnud muud töövõimetud isikud.

2.1.4.3 Kindlustuspension määratakse pere igale liikmele, kelle elatis vähenes hukknuu osa äralangeamise tõttu, lähtudes järgmistest põhimõtetest:

- 1 pere elatise moodustavad pereliikmete sissetulek, perioodiliselt makstavad pensionid, abirahad ja alimendid (elatis);
- 2 pere elatisest moodustavad pere üldkulud kuni 30 protsenti. Ülejäänud elatise summa jaotatakse pere liikmete vahel, kusjuures perekonnapeale arvestatakse kolm osa, tema abikaasale kaks osa ja ülejäänud pereliikmetele igaühele üks osa. Perekonnapea on pereliikmetest kõige suuremat perioodilist tulu saav isik;
- 3 pere iga liikme elatise summast hüvitatakse perioodiliselt makstava kindlustuspensionina see osa, mille tema elatisest kattis hukknuu. Lisaks hüvitatakse perekonnapeale see osa perekonna üldkuludest, mille kattis hukknuu;
- 4 kindlustuspension arutamise aluseks on tingimuste punktis 2.1.2.4 nimetatud sissetuleku arutamise reeglid.

2.1.4.4 Kindlustuspension arvutatakse ümber, kui:

- 1 kindlustuspension saava pereliikme

sissetulek on suurenenud, võrreldes kindlustusjuhtumi toimumise ajal olnud sissetulekuga, enam kui hindade tõus sama perioodi jooksul (võrreldakse hinnatõusuindeksiga);

- 2 hukkunu pensioniea saabumisele järgnevat kuust makstakse kindlustuspensionist 50 protsendi ulatuses senisest kindlustuspensionist.

2.1.4.5 Kindlustuspension maksmine pereliikmele lõpetatakse, kui tema:

- 1 sissetulek suureneb kindlustusjuhtumi eelse tasemeni;
- 2 saab 18 aasta vanuseks, pideva õppimise korral 24 aasta vanuseks, ja on töövõimeline;
- 3 saab uue pere liikmeks või;
- 4 sureb.

2.1.4.6 Perekonnapeale perekonna üldkulude katteks määratud pensioni osa määratakse uuele perekonnapeale, kui senine perekonnapea saab uue pere liikmeks või sureb.

2.1.4.7 Pere üldkulude katteks makstavat kindlustuspensionist osa vähendatakse proportsionaalselt kindlustuspensionist ümberarvutuse või maksamise lõpetamise tõttu vähendatud ülalpeetavate kindlustuspensionist summaga.

2.1.4.8 Väljamakstav summa leitakse, indekseerides määratud kindlustuspensionist summat väljamaksmise kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksiga kindlustusjuhtumi toimumise kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksi suhtes.

2.1.5 Matusekulud

Põhjendatud matusekulud hüvitatakse Seesami poolt aktsepteeritud arvete alusel kulude tegelikule kandjale.

2.2 Esemekahju

Hüvitatakse:

- 1 remondikulu, mis on kahjustunud eseme taastamisremondi maksumus ja muud taastamisega seotud otsesed kulud, sealhulgas vara päästmisega seotud kulud;
- 2 hävimisest tulenev kahju, mis on vara väärtus vahetult enne kindlustusjuhtumit.

2.3 Õigusabi- ja kohtukulud

Koos punktis 2 toodud kahjuga hüvitatakse:

- 1 kindlustatud isikult kohtu poolt välja mõistetud kohtukulud;
- 2 kindlustatud isiku poolt kahju tekitamise ning selle suuruse kindlakstegemise seotud kahjustatud isiku poolt kantud mõistlikud õigusabikulud;
- 3 kindlustatud isiku poolt kantud Seesamiga eelnevalt kooskõlastatud mõistlikud ja

2.4 Piirangud

Ei hüvitata:

- 1 isikukahju, mis on tekkinud tööobjektile töötavale isikule ehitustööde käigus;
- 2 kahju, mis kuulub hüvitamisele liikluskindlustuse või muu kohustusliku vastutuskindlustuse alusel;
- 3 kahju, mis on põhjustatud
  - (a) liikluskindlustuse seaduse alusel kindlustamisele mitte kuuluva sõiduki kasutamisest, v.a kui sellise sõiduki poolt on tekitatud kahju tööobjektile; või
  - (b) ükskõik millise vee- või õhusõiduki valdamisest või kasutamisest;
- 4 kahju, mis on põhjustatud saastumisest, v.a kui saastumise on põhjustanud äkiline ja ettenägematu sündmus, mis leiab aset tööobjektile ehitustööde käigus;
- 5 kahju, mis on tekkinud ehitustöödele või kindlustatud isikute poolt tööobjektile kasutatavale varale;
- 6 kaudset varalist kahju, sh saamata jäänud tulu;
- 7 kahju, mis tekib seoses trahvide või viivistega;
- 8 kahju, mille eest kindlustatud isik vastutab lepingu või garantii alusel;
- 9 kahju, mis tekib kindlustatud isiku või tema nimel tegutseva isiku poolt antud tehnilisest või ametialasest konsultatsioonist, uurimis- või mõõtmistulemustest, arvutusest, joonisest, tööselgitusest või toodet puudutavast nõuandest;
- 10 esemekahju, mille on põhjustanud vajumine, varisemine, pragunemine, murdumine, vibratsioon, toetuse puudumine, ebapiisavus või eemaldamine;
- 11 kahju, mis on tekkinud tööobjektile maa all asuvatele kommunikatsioonidele või rajatistele;
- 12 taimede, aia- või põllukultuuride, loomade, lindude, kalade vms hävimisest või kahjustumisest tekkinud kahju.

3 KINDLUSTUSSUMMA

Tekitatud kahju hüvitatakse maksimaalselt kindlustussumma ulatuses nii ühe kahjujuhtumi kohta kui kindlustusperioodi jooksul kokku.

4 OMAVASTUTUS

4.1 Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis. Seesam hüvitab omavastutust ülevatava kahju osa.

4.2 Mitme vastutuskindlustuse omavastutuse samaaegse rakendamise korral lahutatakse hüvitiseks vaid suurim omavastutus.

5 ERIKOKKULEPPED

5.1 Ristvastutus

5.1.1 Kui poliisile on tehtud märged, loetakse iga kindlustatud isik (tellijad, pea- ja alltöövõtjad) iseseisvaks isikuks selliselt, nagu oleks igale nimetatud isikule väljastatud eraldi poliis.

5.1.2 Punktis 5.1.1 nimetatud juhul hüvitatakse kõigi kindlustatud isikute poolt tekitatud kahjud kokku maksimaalselt kindlustussumma ulatuses nii ühe kahjujuhtumi kohta kui kindlustusperioodi jooksul kokku.

5.2 Garantiiperiood

Kui poliisile on tehtud märged, hüvitab Seesam punktides ES 6.2.1 ja 6.2.2 toodud garantiiaegsete tööde teostamise käigus kolmandale isikule tekkinud isiku- või esemekahju.

5.3 Vibratsioon, toetuse nõrgenemine ja eemaldamine

5.3.1 Erinevalt punktis 2.4 lõige 10 toodust hüvitab Seesam kolmandale isikule tekkinud esemekahju, mille on põhjustanud vajumine, varisemine, pragunemine, murdumine, vibratsioon, toetuse puudumine, ebapiisavus või eemaldamine, kui selle kohta on tehtud märged poliisil.

5.3.2 Punktis 5.3.1 toodud juhtumite korral on omavastutus 25% hüvitamisele kuuluva kahju suurusest, kuid mitte vähem kui kolmekordne poliisil toodud vastutuskindlustuse omavastutus.

5.4 Allmaarajatiste kindlustuskaitse

5.4.1 Erinevalt punktis 2.4 lõige 11 toodust hüvitab Seesam kolmandale isikule tekkinud esemekahju, mis on tekkinud tööobjektile maa all asuvatele kommunikatsioonidele või rajatistele, kui selle kohta on tehtud märged poliisil.

5.4.2 Punktis 5.4.1 toodu kehtib kui kindlustatud isik:

- 1 enne töö alustamist hangib riiklikult või kohalikul ametiasutuselt või maaomanikul plaani, millel on märgitud kommunikatsioonide või rajatiste täpne asukoht tööobjektile tööd tegemise ajal ning
- 2 kasutama nimetatud kommunikatsioonide või rajatiste asukoha lähedal töötades ainult käsitööriistu.

5.4.3 Punktis 5.4.1 toodud juhtumite korral on omavastutus 25% hüvitamisele kuuluva kahju suurusest, kuid mitte vähem kui kolmekordne poliisil toodud vastutuskindlustuse omavastutus.

ON - OHUTUSNÕUDED

1 ÜLDISED OHUTUSNÕUDED

1.1 Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et

ohutusnõuete sisu on teatavaks tehtud ehitus-ettevõtja juhtkonnale, ehitustööde teostamise eest vahetult vastutavatele isikutele ja töölistele.

1.2 Ehitustööde tegemisel tuleb lisaks Seesami poolt kehtestatud ohutusnõuetele järgida õigusaktidega kehtestatud nõudeid vastavate tööde teostamisele, nt "Tuletoode tuleohutusnõuded", "Tuleohutuse üldnõuded" ja "Nõuded esmastele tulekustutusvahenditele ja nende vajadus".

1.3 Kindlustusvõtja ja isikud, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, peavad täitma poliisil ja kindlustustingimustes toodud ohutusnõudeid (vt ka üldised lepingutingimused ÜL), sealhulgas:

- 1 juhinduma tuletoode tegemisel tuletoode ohutusnõuetest (vt punkt 3);
- 2 sulgema ruumide aknad, ukSED ja muud avad sissemurdmise ja varguse eest kaitsvalt;
- 3 hoidma väiketööriistu väljaspool tööaega lukustatud ruumis. Kui antud ruumi(de) aknad on tänava tasandil, peavad akendel olema seespool trellid;
- 4 viima kaasaskantavad seadmed ja töövahendid tööväliseks ajaks autost, muudest transpordivahenditest või lukustamata ruumidest lukustatud ruumidesse;
- 5 ladustama keldrikorrusel säilitatavat materjali, kaupu või seadmeid vähemalt 10 cm kõrgusel põrandapinnast. Keldrikorras on ruum, mille põrand asetseb täielikult või osaliselt vähemalt ühe meetri võrra maapinnast allpool;
- 6 hooldama ehitise torustikku hoolikalt ja kaitsma seda külmumise eest. Kui ehitise jäetakse külmal aastaajal ilma piisava kütte või järelvalveta, tuleb torustik vedelikust tühjendada;
- 7 tagama kindlustatud vara paigaldus-, kasutus- ja hooldustingimuste (sh tarbitav voolutugevus, õhu niiskus, temperatuur) vastavuse maaletooja või valmistaja poolt etteantud juhiste;le;
- 8 tagama arvutite ja muude elektrooniliste seadmete süsteemi- ja rakendustarkvara ning nimetatud seadmetes sisalduvate andmete kaitsuse selliselt, et originaalandmetest on tehtud vähemalt kaks koopiat: vana varustatud koopia magnetlindil, andmekettal või muul infokandjal. Koopiaid tuleb teha vähemalt kord nädalas ning ühte koopiaid tuleb hoida arvutitarkvara jaoks mõeldud tulekindlas kapis, mis peab asetsema muudest koopiast eraldi ehitise tuleseksioonis või vähemalt S60DIS klassi tulekindlas kapis.

2 EHTUS- JA REMONDITÖÖDE OHUTUSNÕUDED

2.1 Tulekahju

2.1.1 Üldine heakord

2.1.1.1 Projektis tuleb näidata töövahendite ja

ehitusmaterjalide ladustamise ja ajutiste ehitiste asukohad, liikumisteed ning lähima telefoni, esmaabivahendite ja elektri peakaitse asukoht. Liikumisteede planeerimisel tuleb tagada pääste-teenistuse sõidukite pääs territooriumile.

2.1.1.2 Ladustamiskohtade valikul tuleb arvestada ehitusmaterjalide tuleohtlikkust ja tulekahju levimise võimalikkust.

2.1.1.3 Ajutise ehitise asukoha valikul tuleb arvestada tuleohutuse ja töötajate ohutuse tagamise nõudeid. Territooriumil asuvatele tuletoorjehüdrantidele peab olema tagatud vaba ligipääs.

2.1.1.4 Territoorium tuleb hoida korras, jäätmed tuleb koguda nende jaoks mõeldud kottidesse, konteineritesse või alustele nende regulaarseks äraveoks.

2.1.2 Tuletood

Tuletoode tegemisel tuleb järgida tuletoode ohutusnõudeid (vt punkt 3).

2.1.3 Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine

Suitsetamine on keelatud tolmustes ja tuleohtlike vedelike, gaaside ja lõhkeainete ladustamise või kasutamise kohtades. Suitsetamise keelualad ja suitsetamiskohad tuleb märgistada vastavate siltidega.

2.1.4 Elektriseadmed

2.1.4.1 Maapinnal ja põrandal paiknevaid elektrijuhtmeid tuleb kaitsta mehaanilise kahjustumise eest.

2.1.4.2 Õhuliini olemasolul tuleb jälgida, et õhuliin oleks piisava kõrgusega ning ei kattuks kraana töötsooniga.

2.1.4.3 Valgustite ja kaablite paigaldamisel tuleb arvestada seadmetele esitatavaid kaitsetsoonide ja niiskuse nõudeid ning nende korrasolekut tuleb regulaarselt kontrollida.

2.1.4.4 Elektri peakaitse peab olema märgistatud. Elektrikilbid tuleb paigutada kahjustumise eest kaitstud kohtadesse.

2.1.5 Kütteseadmed

2.1.5.1 Hoone kütmiseks tuleb esmajärjekorras kasutada hoone oma küttesüsteemi.

2.1.5.2 Ajutise kütteseadme kasutamisel tuleb arvestada seadme jaoks ette nähtud kaitseabinõude ja ohutusvahemaadega. Enne seadme kasutamist peab kontrollima seadme korrasolekut ja paigaldust.

2.1.5.3 Hõõgpindadega kütteseadmeid või hõõg-elementidega lahtiseid elektrikütte seadmeid ei tohi paigaldada tolmustesse, tule- või plahvatusohtlikesse ruumidesse.

2.1.6 Põlevvedelikud, vedelgaasid, kergelt süttivad

ained ja lõhkeained

2.1.6.1 Põlevvedelikud

2.1.6.1.1 Põlevvedelikku võib säilitada tööobjektil järgmistes kogustes:

- 1 hoone igas tuleseksioonis I ja II klassi põlevvedelikku kokku mitte rohkem kui 60 liitrit ja III klassi põlevvedelikku mitte rohkem kui 400 liitrit;
- 2 hoonest väljaspool I ja II klassi põlevat vedelikku kokku mitte rohkem kui 100 liitrit ja III klassi põlevvedelikku mitte rohkem kui 400 liitrit;
- 3 tööobjektile kokku I ja II klassi põlevvedelikku kokku mitte rohkem kui 220 liitrit ja III klassi põlevvedelikku mitte rohkem kui 600 liitrit.

2.1.6.1.2 Vedelkütusel töötava ahju kütusepaagi suurim lubatud maht on 25 liitrit.

2.1.6.2 Vedelgaasid

2.1.6.2.1 Vedelgaasi kasutamisel ja ladustamisel tuleb järgida selleks kehtestatud juhiseid ja muid nõudeid.

2.1.6.2.2 Vedelgaasi võib ladustada tööobjektile kuni 240 kg. Bituumenikatlagaga ühendatud vedelgaasiballoonide maht võib olla kuni 40 kg.

2.1.6.2.3 Vedelgaaside ladustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et vedelgaas on õhust raskem ning seepärast ei tohi vedelgaasi balloone jätta keldri-ruumidesse ega sellistesse kohtadesse, kus vedelgaas võib voolata maapinnast madalamal olevaltesse ruumidesse.

2.1.6.3 Kergesti süttivad ained

2.1.6.3.1 Värvide, lakke, liime, lahusteid, plastmass-tooteid, isoleerimismaterjale ja muid kergesti süttivaid aineid tuleb säilitada hermeetilistes nõudes, mille alla tuleb lekke kahjude vältimiseks asetada metallvann ning tagada kergesti süttivate ainete säilitus- ja kasutusruumide küllaldane tuulutamine.

2.1.6.3.2 Kergesti süttivate ainetega töötamise juures on keelatud suitsetamine ja lahtise tule kasutamine.

2.1.6.4 Lõhkematerjalid

2.1.6.4.1 Lõhkematerjali võib lõhketööde tegemise kohas kasutada sihtotstarbeliselt ja ohutusnõudeid järgides ettevõtja, kellel on asjakohane käitlemisluba ja nõuetele vastavad lõhkajad.

2.1.6.4.2 Ladustamiskoht peab olema tähistatud. Ladustamiskohas tuleb tagada piisav valve ja kaitse.

2.1.7 Tulekustutusvahendid

2.1.7.1 Tööobjektile peab olema piisavalt

tulekustutusvahendeid s.o tulekustuteid, ehitise siseseid tuletõrjekraane, hüdrante jms.

2.1.7.2 Tööobjektile peab 6 kg AB võimsusklassi kantavaid tulekustuteid olema minimaalselt vastavalt ehitatava objekti tuleohuklassile järgmiselt:

- 1 Tuleohuta: tuleoht praktiliselt puudub või on vähese tõenäosusega - 1 tulekustuti iga 200 m² kohta, kuid vähemalt 2 tulekustutit igale korrusele;
- 2 Tuleohtlik: tuleoht ja tule leviku võimalus on suure tõenäosusega - 1 tulekustuti iga 150 m² kohta, kuid vähemalt 2 tulekustutit igale korrusele;
- 3 Tule- ja plahvatusohtlik: lisaks suurele tuleohule on veel plahvatusoht - 1 tulekustuti iga 50 m² kohta, kuid vähemalt 2 tulekustutit igale korrusele.

2.1.7.3 Tulekustutid tuleb paigutada tööobjektile selliselt, et kaugus mistahes kohast lähima tulekustutini ei ületa 30 meetrit. Tulekustutusvahendite asukohad tuleb märgistada ja tulekustutitele peab olema tagatud vaba ligipääs.

2.1.7.4 Tulekustutite paigaldamise ja korrashoiu tagab kindlustusvõtja.

2.1.7.5 Töötajad peavad oskama kasutada tulekustutusvahendeid.

2.1.8 Tööobjekti konstruktsiooniline tuleohutus

2.1.8.1 Ruumid, kus ei toimu ehitustöid, tuleb eraldada tööobjekti ruumidest konstruktsiooniliste elementidega (nt vaheseintega). Eraldamine peab toimuma vähemalt B60 klassi nõuetele vastavalt, kui ruumide kasutamise eesmärgist lähtuvalt ei ole sätestatud teisiti. Eraldavates seintes ja vahelagedes olevad avad, läbiviigud ja praod tuleb sulgeda eraldava konstruktsioonilise elemendi klassinõuetele vastavalt.

2.1.8.2 Töötajate evakueerimiseks peab olema vähemalt kaks teineteisest sõltumatut väljapääsu. Ehitises on keelatud tõkestada evakuaatsiooniteed või -pääsu seadme, pakendi, taara, eseme, mööbli või muu sisustusega.

2.1.8.3 Ehitustööde tegemise ajaks võib automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi välja lülitada. Automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi välja- ja sisselülitamist võib teha ainult seda hooldav isik. Vahetult pärast töö lõpetamist tuleb välja lülitatud automaatne tulekahju signalisatsioon ja tuletõrjevahend sisse lülitada. Kui automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi rakendumise signaal on päästeasutuse häirekeskuse või turvateenistuse juhtimiskeskuse kontrolli all tuleb välja- ja sisselülitamisest informeerida päästeasutuse häirekeskuse või turvateenistuse juhtimiskeskuse valvetöötajat.

2.2 Süüteod

2.2.1 Ehitusplats

Ehitusplats peab olema tähistatud ja ümbritsetud piirdeaiaga nii, et oleks takistatud kõrvaliste isikute pääs tööobjektile.

2.2.2 Hoiuruumid

2.2.2.1 Varguse ärahoidmiseks tuleb ehitusplatsil asuvat vara väljaspool tööaega hoida siseruumides. Sellist vara, mis oma omaduste (nt mõõdu, vormi, kaalu) tõttu on raskesti teisaldatav, võib hoida väljas või lahtises hoones.

2.2.2.2 Hoiuruumide konstruktsioonid ja ukсед peavad olema tugevast ja vastupidavast materjalist (nt kivi, betoon, tugev puit, metall või klaasikiudmaterjal), mis kaitseb sissemurdmise eest.

2.2.2.3 Hoiuruumide aknad ja ukсед peavad olema töövälisel ajal lukustatud.

2.2.2.4 Hoiuruumide ukсед tuleb lukustada Eesti Kindlustusseltside Liidu poolt heaks kiidetud turvalukuga.

2.2.2.5 Hoiuruumidena kasutatavate ajutiste ehitiste aknad peavad olema trellitatud.

2.3 Vedelike kahjud

2.3.1 Sademed ja pinnasevesi

2.3.1.1 Ehitise osad, töövahendid, seadmed ja materjalid, mida sademed võivad kahjustada, tuleb kaitsta vastupidavast veekindlast materjalist kattega. Katte liitekohad ei tohi vett läbi lasta, katte kinnitused peavad olema olusid arvestades küllaldaselt tugevad ning tuleb tagada sademete eemaldamine kattelt.

2.3.1.2 Töö tegemise ajaks eemaldatud kate tuleb paigaldada tagasi sademete ajaks või pärast töö tegemise lõpetamist.

2.3.1.3 Veeisolatsiooni paigaldamisel, remontimisel või veeisolatsiooniga konstruktsioonide peale uue ehitise ehitamisel tuleb tagada veeisolatsiooni nõuetekohane paigaldamine ja säilimine.

2.3.2 Torustiku leke

2.3.2.1 Hoones ja ehitusplatsil olevate torude ja mahutite asukohad tuleb välja selgitada, et vältida nende kahjustamist või ummistumist ja tagada nende kaitse külmumise vastu.

2.3.2.2 Torustiku täitmisel ja katsetustöödel tuleb tagada piisav järelevalve ning kohene reageerimine võimaliku lekke korral. Ehitise osad, töövahendid, seadmed ja materjalid, mida vedelikud võivad kahjustada, tuleb võimaliku lekke eest kaitsta.

2.4 Kahjustumine ja hävimine

2.4.1 Ladustamine ja materjalide teisaldamine

Ehitusdetailid ja -materjalid tuleb ladustada nende jaoks ettenähtud ladustamiskohas, mille alus peab kannatama ilmastikuolusid ja ladustatavate esemete

raskust. Lähtuvalt ladustatavate esemete omadustest tuleb tagada neile piisav ligipääs.

2.4.2 Tolmu levimise takistamine

2.4.2.1 Tolmu tekitavate tööde tegemisel tuleb takistada tolmu levimist, kasutades vastavalt vajadusele näiteks järgmisi meetodeid:

- 1 ajutiste kaitseseinade ehitamine;
- 2 uste ja akende tihendamine;
- 3 ümbritsevate ruumide rõhu kõrgendamine;
- 4 tõhus kohalik väljatõmbesüsteem;
- 5 konstruktsioonide niisutamine;
- 6 ruumi ventilatsiooni sulgemine.

2.4.2.2 Enne tööde alustamist tuleb selgitada, kas konstruktsioonides on asbesti, ning asbesti olemasolul järgida sellekohaseid nõudeid.

2.4.3 Lammutus- ja kaevetööd

2.4.3.1 Enne lammutus- või kaevetööde alustamist tuleb välja selgitada pinnases ja konstruktsioonides olevate kommunikatsioonide või rajatiste asukohad ning lähtuvalt sellest valida õiged töömeetodid.

2.4.3.2 Lammutus-, kaeve- ja toestamistöö tegemiseks peab olema asjatundlik projekt ning projekti nõuetest tuleb kinni pidada.

2.4.4 Põhja- ja pinnasevesi

Ehitustöö tuleb kaitsta põhja- või pinnasevee poolt põhjustatud pinnase liikumis- ja varisemisohtu eest ning ehitustöö alune maapind või konstruktsioonid külmumis- või niiskusekahjustuste eest.

2.4.5 Vibratsioon

Tööde, millega kaasneb vibratsioon (näiteks vaiade rammimine) või lööklaine, tegemiseks tuleb valida sellised töömeetodid, millega ei tekitata kahju tööobjektile või muule varale.

2.4.6 Raketised, tellingud ja ehituselemendid

2.4.6.1 Raketised, tellingud ja ehituselemendid tuleb paigaldada vastavalt nõuetele ja projektile.

2.4.6.2 Tööde tegemise aegsed raketised, toed ja kinnitused võib eemaldada alles siis, kui konstruktsioon püsib kindlalt ilma nendeta.

2.4.7 Töömasinad ja seadmed

Töömasinate ja seadmete paigaldamisel, mahavõtmisel ja kasutamisel tuleb järgida nende kasutusjuhendeid ja muid nõudeid. Töömasinate ja seadmete toetuspind peab kannatama koormust kõikides ilmastikuoludes.

3 TULETÖÖDE OHUTUSNÕUDED

3.1 Tuletööd

Tuletööd on detaili või materjali kuumutamise või kuumenemisega, sädemete tekkimise või lahtise

(küttekoldevälise) tule kasutamisega tehtavad alljärgnevad tööd:

- 1 gaaskeevitus- ja gaasleektöö;
- 2 elekterkeevitustöö;
- 3 põlevvedelikuga metalli lõikamine;
- 4 põlevvedelikuga tehtav jootetöö;
- 5 ketaslõikuriga metalli lõikamine;
- 6 bituumeni ja muu põlevmastiksi kuumutamine ning kasutamine;
- 7 gaasileegi ja kuumaõhupuhuri kasutamine;
- 8 sepatöö;
- 9 küttekoldevälise tule tegemine.

3.2 Tuletööde ohutusnõuded

Tuletöö tegemisel tuleb järgida siseministri määrust "Tuletööde tuleohutusnõuded", Seesami poolt kehtestatud tuleohutusnõudeid ning muid tuleohutusnõudeid sätestavaid õigusakte ja tuleohutusjärelvalve ettekirjutusi.

3.3 Tuletöö luba

3.3.1 Tööobjektidel tuletöö tegemisel või tööobjekti ehitamisel vastutavad tuleohutuse eest tööobjekti omanik, valdaja või peatöötajad, kui õigusakti või lepinguga ei ole sätestatud teisiti. Tööobjekti omanik, valdaja või peatöötajad väljastavad nende poolt kehtestatud korras tuletöö tegijale tuletöö loa ja määravad tuletöö üle järelvalvet teostava isiku.

3.3.2 Tuletöö tegemiseks ajutises tuletöö kohas peab olema tuletöö luba.

3.3.3 Tuletöö luba koostatakse kirjalikult vähemalt kahes ühesuguses eksemplaris, millest loa väljastajale jääb üks eksemplar ja teine antakse töö tegijale või tööjuhile. Vajadusel võib loa koopia väljastada töö tellijale või tuletöö üle järelvalvet teostavale isikule.

3.3.4 Tuletöö loal peab olema:

- 1 loa väljastanud asutuse nimetus või ettevõtja ärinimi, aadress, registrikood, telefoni ja faksi number;
- 2 tuletöö tegija ja/või tööjuhi ees- ja perekonnanimi;
- 3 tuletöö tellija nimi, tuletöö koht ja liik;
- 4 loa kehtivuse aeg (kuupäev ja kellaaeg);
- 5 tuleohutusmeetmete loetelu;
- 6 tulekustutusvahendite loetelu;
- 7 järelvalvet teostava isiku nimi ja järelvalve kord;
- 8 loa väljastamise kuupäev, loa väljastaja nimi ja allkiri;
- 9 loa kättesaamise kuupäev ja loa saaja allkiri;
- 10 lähima hädaabitelefoni asukoht ja kohaliku päästeasutuse häirekeskuse telefoni-number.

3.3.5 Kui tööd tehakse objektidel, mis on eriti kõrge tule- või plahvatusohtlikkusega või kus on suured varalised, ajaloolised, kunstilised vms väärtused, tuleb enne töö alustamist tuletöö luba

kooskõlastada kohaliku päästeteenistusega.

3.4 Töövõtjad

3.4.1 Kindlustusvõtja kohustub tagama, et kõik tuletöid tegevad ehitustöövõtjad, masinate ja seadmete tarnijad ning paigaldajad täidavad ohutusnõudeid, ning vastutab nende rikkumise eest.

3.4.2 Töö tegijate poolt kasutatavad töövahendid peavad vastama Eesti Vabariigis kehtivate õigusaktide nõuetele ja nende paigaldus- ja kasutusjuhenditele.

3.4.3 Töövõtulepingus peavad olema märgitud tööobjektidel vajalikud kaitsetoimingud ja nimetatud vähemalt järgmised ohutusnõuete täitmise eest vastutavad isikud:

- 1 tuletöö teostamise eest vastutavad juhtisikud;
- 2 tuletöö loas märgitud kaitsetoimingute teostamise ja vajalike kustutus- ja muude vahendite hankimise eest vastutavad isikud;
- 3 töö teostamise ajal ja järel tuletöö järelvalve eest vastutavad isikud.

3.5 Tuletöö teostaja

3.5.1 Tuletööd võib teha vastavat kvalifikatsiooni ja kutsetunnistust omav ning tööandjalt tuleohutustunnistuse saanud isik.

3.5.2 Tuletöö tegemine kehtiva tuleohutustunnistusega on keelatud.

3.6 Alaline tuletöö koht

3.6.1 Alaline tuletöö koht on tuletöö tegemiseks projekteeritud või ehitatud hoone või ruum või muu otstarbega ruumist piirdega eraldatud tuleohutusnõuetele vastav ruum või lahtine märgistatud plats.

3.6.2 Tuletöö tuleb alati, kui see on võimalik, teha alalise tuletööde teostamise kohas.

3.6.3 Alaline tuletöö koht peab vastama järgmistele nõudmistele:

- 1 ruumi piirdetarindid või ruumiosa piirde (ekraanid või kilbid) peavad olema mittepõlevast materjalist. Põlevmaterjalist tarindid peavad olema süttimise eest kaitstud mittepõleva pinnakihi või materjaliga;
- 2 ruumi või piiretega eraldatud ruumiosa sisustus peab olema mittepõlevast materjalist;
- 3 ruumis ei tohi töödelda ega hoida mistahes põlevmaterjali;
- 4 ruum peab tule- või plahvatusohtlikust ruumist olema eraldatud tuletökkeseinaga. Ühendus nende ruumide vahel peab olema rajatud läbi lüüstampuri;
- 5 tuletöö kohal peab olema vähemalt kaks 6 kg laenguga kantavat tulekustutit.

3.7 Ajutine tuletöö koht

3.7.1 Tuletöö koht on ajutine, kui see ei vasta punktis 3.6.3 toodud alalise tuletöö koha nõuetele.

3.7.2 Sepatöö tegemine ajutises tuletöö kohas on keelatud.

3.7.3 Ajutises tuletöö kohas tuletöö tegemisel tuleb järgida punktides 3.7.3.1 - 3.7.3.4 toodud kaitseabinõusid.

3.7.3.1 Enne tuletöö alustamist ajutisel tuletöö kohal:

- 1 tuleb anda kõikidele töötajatele juhised tegutsemisest õnnetusjuhtumi korral (sh päästeasutusele teatamine, tulekustutusvahendite kasutamine);
- 2 tuleb töökoht ja selle ümbrus vähemalt 3 meetri ulatuses puhastada põlevjäätmest, kaitsta ja eemaldada süttivad materjalid;
- 3 tuleb tuletöö kohast lähemal kui 2 m asuv põlevmaterjalist tarind kaitsta mittepõleva katte või ekraaniga või veega üle valada;
- 4 tuleb konstruktsioonides olevad avad kinni katta;
- 5 tuleb kõrvalolevad ruumid üle vaadata, veendumaks, et tulekahju ei tekiks nendes ruumides. Vajadusel tuleb nendes ruumides korraldada tuletöö järelevalve;
- 6 peab töökohas olema paigaldatud keevituskate tuletöös tekkivate sädemete kustutamiseks;
- 7 tuleb takistada tuletöös tekkiva soojuste levikut torusid, ventilatsioonikanaleid jms mööda muudesse ruumidesse;
- 8 tuleb varustada töökoht tuletöö loas sätestatud esmaste kustutusvahenditega, vähemalt kahe 6 kg laenguga kantava tulekustutiga. Ketaslõikuriga metalli lõikamisel ja küttekoldevälise tule tegemisel võib tulekustuti asemel olla ämber 10 l veega. Tulekustutid võivad paikneda tuletöö kohast kuni 10 m kaugusel;
- 9 tuleb tuletõrjekraani, kui see asub tuletöö koha läheduses, joatoruga varustatud voolik enne töö alustamist töökohta suunas lahti kerida;
- 10 tuleb tule- või plahvatusohtlikus ruumis töökohast kõrvaldada kõik põlevmaterjal, aparaat ja ruum põlevmaterjalist ja süttivast tolmu puhastada ning põlevgaas või põlevvedeliku aur täielikult eemaldada;
- 11 tuleb suuremahuliste tuletööde puhul tule- või plahvatusohtlikus kohas võimaliku tulekahju kustutamiseks kasutada koosseisulist või moodustada ajutine tuletõrjüksus;
- 12 tuleb mahuti (tsistern, paak või muu samalaadne kinnine ruum), milles on olnud põlevvedelik, -gaas vms, enne keevitamist, lõikamist või jootmist põlevaine järgist puhastada, kuuma vee või muu tuleohutu vahendiga pesta, aurutada, kuivatada ja ventileerida ning teha selles oleva õhu analüüs.;
- 13 tuleb vajaduse korral mõõta gaasisaldust

- 14 ja töökohta tuulutada; võib töötegemise ajaks välja lülitada automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi. Automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi välja- ja sisselülitamist võib teha ainult seda hooldav isik. Kui tuletöö tegemise käigus on möödapääsmatu selle vahendi välja- ja sisselülitamine, tuleb tuletöö loale märkida lülitusi tegeva isiku nimi. Kui automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi rakendumise signaal on päästeasutuse häirekeskuse või turvateenistuse juhtimiskeskuse kontrolli all, tuleb eelseisvast välja- ja sisselülitamisest keskuse valvetöötajat informeerida;
- 15 tuleb veenduda, et tuletöö loas sätestatud ohutuse tagamise abinõud on tarvitusele võetud.

3.7.3.2 Tuletöö tegemise ajal ajutisel tuletöö kohal:

- 1 peab selle üle järelevalvet teostav isik süstemaatiliselt kontrollima tuleohutusnõuete täitmist. Järelevalvet tuleb teostada ka töö vaheaegadel;
- 2 tuleb mahuti, milles on olnud põlevvedelik, -gaas vms, töö tegemise ajaks temaga ühendatud torustikust avasulguriga isoleerida. Tuletöö tegemise ajal peab mahuti ava, luuk, või kork olema avatud ning mahutit ventileeriv seade töötama. Kui loetletud töid tehakse mahuti sisemuses, peab tuletöö tegemise ajal mahuti ava juures viibima tuletöö tegija ohutust tagav töötaja. Kui väljastpoolt keevitamist, lõikamist või jootmist vajav mahuti on enne tuletöö alustamist ja töötamise ajal tulekustutusvahuga täielikult täidetud, ei ole täiendavad ohutusmeetmed kohustuslikud;
- 3 tuleb gaasitorustiku remontimisel tööruumis olev keevitusaparaat paigutada võimalikult kaugele tuletöö kohast. Avariialas tuleb gaasi sisaldust õhus kontrollida gaasianalüsaatori või muu samalaadse vahendi abil ja torustiku pihkamiskohad kindlaks määrata seebi või muu pindaktiivse aine vahuga. Lahtist tuld selleks otstarbeks kasutada ei tohi.

3.7.3.3 Tuletöö tegemise järgselt ajutisel tuletöö kohal:

- 1 peab töö tegija töökohta hoolikalt üle vaatama, põlevmaterjalist tarindi vajadusel veega üle valama ja kõrvaldama muud tulekahju põhjustada võivad tingimused ning toimetama töö- ja tulekustutusvahendid selleks ettenähtud hoiukohta;
- 2 peab objekti omanik, valdaja või tööettevõtja tagama selle jälgimise vähemalt 2-4 tunni vältel. Esimese kahe tunni vältel peab tuletöö koht ja vajadusel ka sellega piirnev ala olema pideva ja sellele järgneva aja vältel perioodilise vaatluse all. Tuletöö koha tööjärgse kontrollimise kestvuse (tundides) peab määrama ja vastava märke tuletöö loale tegema seda väljastav isik.

3 tuleb välja lülitatud automaatne tulekahju signalisatsioon ja tuletõrjevahend vahetult peale töö lõpetamist sisse lülitada. Kui automaatse tulekahju signalisatsiooni ja tuletõrjevahendi rakendumise signaal on päästeasutuse häirekeskuse või turvateenistuse valvekeskuse kontrolli all tuleb sisselülitamisest informeerida päästeasutuse häirekeskuse või turvateenistuse valvekeskuse valvetöötajad.

3.7.3.4 Tuletöö tegemisel on keelatud:

- 1 alustada või teha tööd mittekorras aparatuuri või seadmega;
- 2 kanda tuletöö tegemisel rõivast või kinnast, millel on õli, rasva, bensiini või muu põlevvedeliku plekke;
- 3 keevitada, lõigata või joota põleva värviga värskelt värvitud tarindit või toodet enne värvi täielikku kuivamist ning teha neid töid üheaegselt tööga, mille tegemisel kasutatakse põlevvedelikku;
- 4 keevitada, lõigata, joota või lahtise tulega soojendada seadet, aparati ega torustikku, mis on täidetud põlev- või mürkainega, või on mittepõleva vedeliku, gaasi, auru või õhu rõhu all või mis on pingestatud.

3.8 Keevitamisseadmed, nende hoidmine ja kasutamine

3.8.1 Gaaskeevitus

3.8.1.1 Gaasiballoonide hoidmiseks ette nähtud ladu peab olema paigutatud hästi tuulutatavasse ilma küttekoldeta ruumi. Gaasiballoone tuleb hoida kindlalt kinnitatud otsese päikesepaiste eest kaitstult riulis. Täis, tühjad ja erinevaid gaase sisaldavad ballooned tuleb hoida eraldi ning riulitel peavad olema vastavasisulised sildid.

3.8.1.2 Kasutusel olevad gaasiballoonid tuleb kinnitada riulile või balloonivankrile.

3.8.1.3 Töö teostaja varustusse peavad kuuluma balloonivõti, -kaitsekuppel, kaitsekinnas ja 6 kg laenguga käsikustuti.

3.8.1.4 Gaasivoolikutel peavad olema tagasilöögi- ja leegi peatamise klapid. Balloonivanker tuleb tööaja lõppedes viia kas eraldi hoiuruumi või võimalikult lähedale välisuksele. Hoiuruumi välisuksel peab olema silt "gaasiballoonid".

3.8.1.5 Gaaskeevitus- ja gaasleektöö tegemisel on keelatud:

- 1 soojendada külmunud atsetüleenigeneraatorit või muud keevitusseadme osa lahtise tule, hõõgkuuma eseme või detailiga ja kasutada tööriista, mis võib löömisel tekitada sädemeid;
- 2 lasta hapnikuballoonil, reduktoril või muul keevitusseadmestiku osal kokku puutuda õliga või sellega läbiimibunud rõiva, kinda või puhastusmaterjaliga;

3 suitsetada ja kasutada lahtist tuld lähemal kui 10 m hapniku- või põlevgaasiballoonist, atsetüleenigeneraatorist või aheraine hoiukohast;

4 laadida atsetüleenigeneraatorisse ülemäära suurt kaltsiumkarbiidi tükki, lükata karbiiti atsetüleenigeneraatori lehttris metallvarda või muu samalaadse esemega ja kasutada karbiiditolmu;

5 kasutada põlevgaasivooliku läbipuhumiseks hapnikku ja hapnikuvooliku läbipuhumiseks põlevgaasi, vahetada töötamisel voolikuid omavahel või kasutada voolikut, mille pikkus on üle 30 m;

6 keerdu ajada, murda ja kokku pigistada gaasivoolikut;

7 teisaldada atsetüleenigeneraatorit, mille kogujas on atsetüleeni;

8 forsseerida atsetüleenigeneraatori tööd gaasi rõhu ülemäärase suurendamise või liiga suure karbiidikoguse sisselaadimise teel.

3.8.2 Kaar- ehk elekterkeevitus

Kaarkeevituse ajal peab

- 1 tagasijuhtme voolujuhtivus olema suurem kui väljastusjuhtmel;
- 2 tagasijuhe olema kinnitatud hoolikalt otse keevitatava detaili külge või väikesemõõduliste detailide keevitamisel keevitusalusel külge.

3.8.3 Põlevvedelikuga tehtavad tööd

3.8.3.1 Jootelambi ja põleti ühendamisel põlevvedeliku ballooniga peab vooliku balloonipoolses otsas olema vooliku purunemise kaitseventiil. Jootelambi ja põletiga ei tohi ühendada mootorsõidukitele ettenähtud vedelgaasi balloone. Aurstumise tõhustamiseks ei tohi vedelgaasi ballooni soojendada lahtise leegiga.

3.8.3.2 Põlevvedelikuga metalli lõikamisel on keelatud:

- 1 lõigata juhul, kui õhurõhk põlevvedeliku paagis ületab hapnikurõhu lõikepõletis;
- 2 kuumutada lõikepõleti aurustit 700 °C (kirsipunase värvuseni) või riputada töötav lõikepõleti vertikaalselt, peaga ülespoole;
- 3 kokku pigistada, keerdu ajada või murda lõikepõletisse hapnikku või põlevvedelikku andvat voolikut;
- 4 kasutada hapnikuvoolikut põlevvedeliku juhtimiseks lõikepõletisse.

3.8.3.3 Jootelambi kasutamisel on keelatud:

- 1 kasutada lambile mittevastavat põlevvedelikku või mitme erineva põlevvedeliku segu;
- 2 tõsta rõhku lambi paagis õhu juurdepumpamisega üle lubatud töö rõhu;
- 3 täita lampi põlevvedelikuga rohkem kui 3/4 paagi mahtuvusest;

- 4 soojendada põletit lambist väljapumbatud süüdatud vedelikuga;
- 5 ära keerata õhumutrit või täiteava korki, kui lamp põleb või ei ole veel jahtunud;
- 6 lahti võtta või remontida lampi ega lambist põlevvedelikku välja valada või seda põlevvedelikuga täita lähemal kui 10 m lah-tise tule allikast.

3.8.4 Ketaslõikuriga metalli lõikamine

3.8.4.1 Ketaslõikuriga metalli lõikamisel peab säde-mete võimaliku sattumise kohas paiknev põlev-materjalist tarind olema kaitstud mittepõleva lauspiirde, ekraani või katte abil või kastetud veega. Muu põlevmaterjal või -sisustus peab olema sellest kohast eemaldatud.

3.8.4.2 Metalli lõikamise tagajärjel kuumenenud ketaslõikuri teral ega sellega lõigatud toru või muu detaili mahajahutamata lõikekohal ei tohi lasta kokku puutuda põlevmaterjali või -tarindiga.

3.8.4.3 Ketaslõikuriga metalli lõikamise lõpetamise järel tuleb sädemete langemise koht veega üle valada ja töökohast eemaldatud põlevmaterjal või -sisustus kuni detaili kuuma lõikekoha mahajahtu-miseni endisse kohta jätta.

3.9 Bituumeni ja muu põlevmastiksiga tehtavad tööd

3.9.1 Bituumenikatel

Bituumeni ja muu põlevmastiksi (edaspidi bituumen) kuumutamiseks tuleb kasutada järgmistele nõuetele vastavat katelt:

- 1 katla konstruktsioon peab olema selline, mis väldib katlale sattunud vedela bituumeni süttimise;
- 2 katlal peab olema tihedalt suletav kaas bituumeni kaitsmiseks sademete eest;
- 3 enam kui 50 l mahutavusega katlal peab olema termomeeter, leegikontrolli seade ja termostaat või muu seade, mis takistab bituumeni ülekuumenemist ja süttimist;
- 4 gaaskütusel töötaval katlal peab olema gaasipõleti;
- 5 katla tühjendusventiil peab igas olukorras olema toimimisvõimeline;
- 6 katlal peab olema bituumeni maksimaalselt lubatud taset näitav märk.

3.9.2 Bituumenikatla kasutamine

3.9.2.1 Bituumenikatelt ei tohi kasutada ruumis. Väljaspool ehitist tuleb bituumenikatel paigaldada põlevmaterjalist puhastatud mittepõlevale alusele, vähemalt 10 meetri kaugusele mis tahes ehitisest või põlevmaterjali lah-tisest hoiukohast ja vähemalt 30 m kaugusele metsast. Bituumenikatla kasutamisel katusel peab see paiknema mittepõlevate tarin-ditega katuseosal. Katusel paikneva bituumenikatla kasutamine tuleb peatada, kui tuule kiirus töökohas on üle 13,8 m/sek.

3.9.2.2 Bituumenikatelt võib bituumeniga täita

maksimaalselt täitmist lubava määrgini. Kui viimane ei ole nähtav, tohib katelt täita kuni 3/4 ulatuses selle mahtuvusest. Kuuma bituumenikatlasse ei tohi asetada jäätunud või lumist bituumenitükki. Tühja bituumenikatelt ei tohi kuumutada.

3.9.2.3 Bituumenikatla lekkimise korral tuleb kütmine viivitamatult lõpetada ja vedel bituumen katlast eemaldada.

3.9.2.4 Kuum bituumen tuleb töökohta toimetada spetsiaalses tihedalt sulguva ja suletud asendis kindlalt fikseeritava kaanega metallpaagis või muus anumast. Bituumeni mahaloksumise vältimiseks tuleb paak või anum täita kuni 3/4 ulatuses selle mahtuvusest ning paigutada kohta, kus selle ümberkukkumine on välistatud.

3.9.2.5 Kuum bituumen tuleb põlevjäätmetest puhastatud tarindile või muule aluspinnale kanda selliselt, et bituumeniga üheaegselt töödeldav pind ei ületaks 100 m². Tööd tuleb alustada evakuatsioo-nipääsust kõige kaugemal asuvast katuse või ruumiosast.

3.9.2.6 Töötavat bituumenikatelt ei tohi teisaldada ega järelvalveta jätta.

3.9.2.7 Bituumeni kuumutamine tuleb lõpetada üks tund enne tööaja lõppu ja tuli katlas enne töökohast lahkumist kustutada.

3.9.3 Gaasiballoonid ja -seadmed

Vedelgaasi kasutamisel bituumenikatla kütteks võib gaasiballooni maht olla kuni 40 l. Gaasiballooni voolik peab olema vähemalt 2 m pikkune, sellel peavad olema harktoed ja vooliku balloonipoolses otsas vooliku purunemisel toimiv sulgurventiil.

3.9.4 Materjali hoidmine

Bituumenit ja katla tahket kütust võib ajutise tuletöö kohas hoida kuni ühe töövahetuse vajaduses ning hoida seda bituumenikatlast vähemalt 5 m kaugusel. Pakkematerjal tuleb töökohast koheselt eemaldada.

3.9.5 Katusetöid ettevalmistavad tööd

3.9.5.1 Enne katusetööde alustamist tuleb tagada katuse ja ülemise lae vahelise ruumi tuleohutus. Süttivad materjalid ja tolm tuleb eemaldada ning võtta kasutusele vajalikud kaitseabinõud. Põlevate gaaside kogunemise vältimiseks peab katuse ja ülemise lae vaheline ruum olema tuulutatav või sundventileeritav.

3.9.5.2 Gaaspõleti leegi või bituumenipritsmete sattumise vältimiseks katuse ja ülemise lae vahelisse ruumi, tuleb katuses olevad läbiviigud hoolikalt sulgeda.

3.9.6 Esmased tulekustutusvahendid

Katusel asuva bituumeni kuumutamise kohas peab lisaks ajutise tuletöö kohas ettenähtud tulekustu-titele olema vähemalt üks 12 kg laenguga kantav

tulekustuti.

3.10 Tegevus tulekahju korral

3.10.1 Tulekahju puhkemisel põlevgaasi kasutamise seotud tuletöö kohas tuleb viivitamatult sulgeda töös kasutatava gaasiballooni ventiil ja see tulekoldest eemaldada ning kui seda pole võimalik teha, jahutada gaasiballooni veejoaga. Plahvatusohtu ei ole, kui käsi kannatab välja gaasiballooni temperatuuri.

3.10.2 Põlevgaasi balloonist väljunud gaasi süttimisel tuleb soojusisolatsiooniga kinnast kasutades sulgeda gaasiballooni ventiil ja kui seda pole võimalik teha, lasta väljunud gaasil täielikult ära põleda, ballooni samal ajal veejoaga jahutades.

3.10.3 Põlevgaasi voolikust väljunud gaasi süttimisel tuleb sulgeda gaasiballooni ventiil ja katkise gaasivooliku kasutamine lõpetada.

3.10.4 Bituumeni süttimisel katlas tuleb selle kaas tihedalt sulgeda, põlemise jätkumisel kustutada süttinud mass tulekustutiga. Katlas oleva bituumeni taassüttimise vältimiseks tuleb sellesse lisada tahket bituumenit või muul viisil see maha jahutada. Tule kustutamiseks või bituumeni mahajahutamiseks katlas ei tohi kasutada vett.

